

ตำนานเก่าแก่หิน

The History of the Stone Building บันทึกประวัติความเป็นมาของตึกหิน

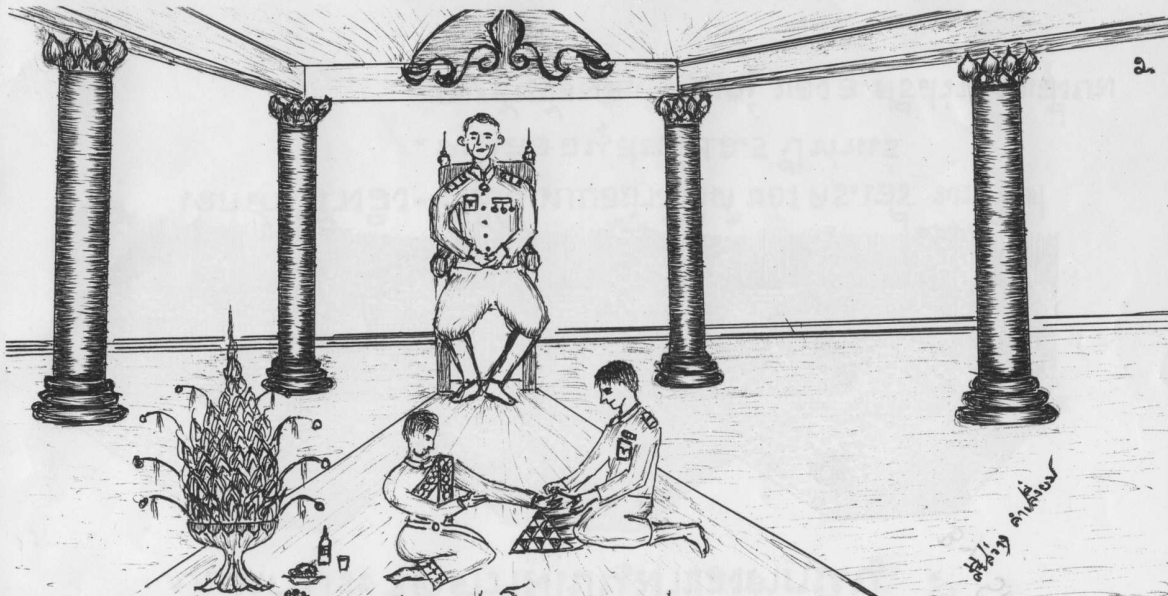
ภาพประกอบ
ศรีสว่าง คำเสียม
By Srisawang K.

1.

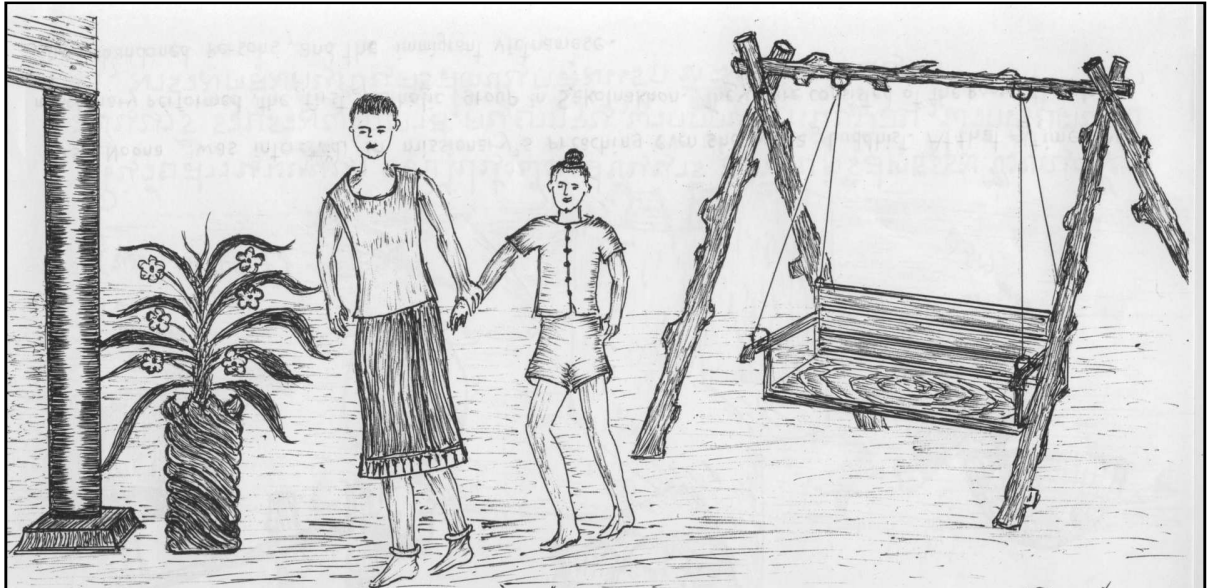

เอกสารอ้างอิง - ผู้เป็นแบบอย่างชีวิต ของ ดร.เสรี พงษ์พิศ
- หนังสือ อมนุษย์ 1๒5 ปีทำแร่
- การค้นขอมูล, สัมภาษณ์ ของ อ. ศรีสว่าง คำเสียม

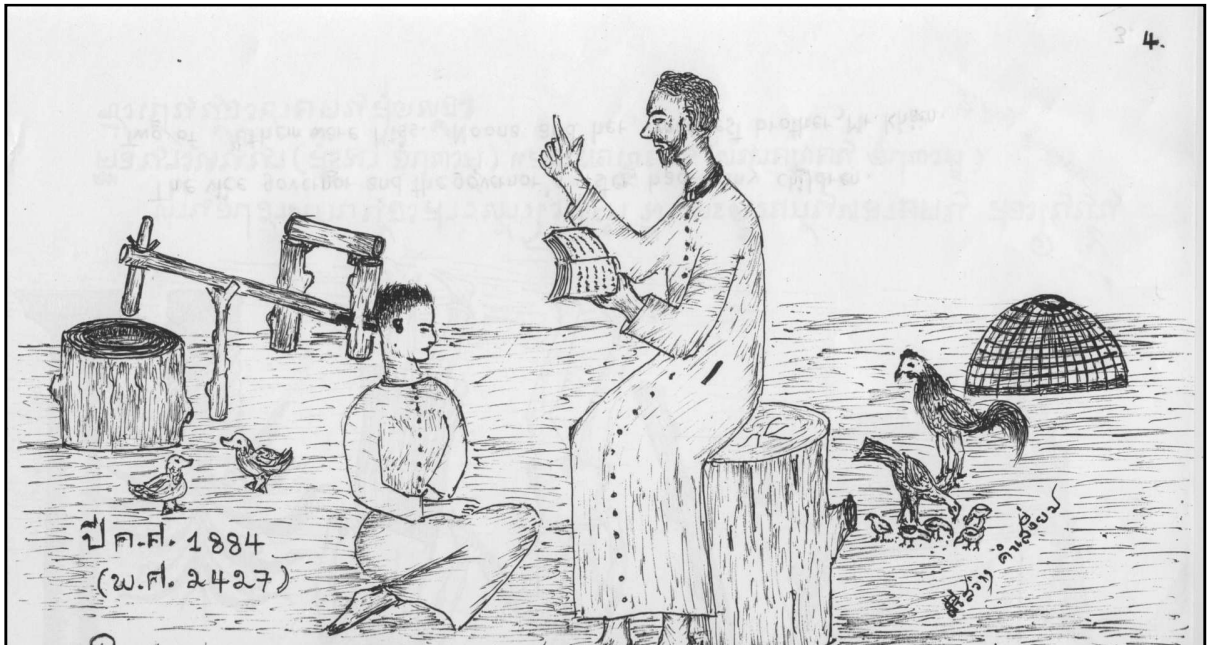
๒.

พระยาประจักษ์ประเทศธานี (ท้าวโง้งคำ) ต้นตระกูลพระขรรค์สาขา สกลนคร
Sakonakhon governor, Thao-ngongkam, was the chairman of his sister's wedding day.
ขณะรับดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองสกลนคร ได้เป็นประธานในพิธีแต่งงานของสาว
His sister got married with the vice-governor.
กบฏขอมฮาด สกลนคร [เจ้าเมือง = ผู้ว่าราชการจังหวัดในปัจจุบัน]
[ขอมฮาด = รองผู้ว่าราชการจังหวัดในปัจจุบัน]

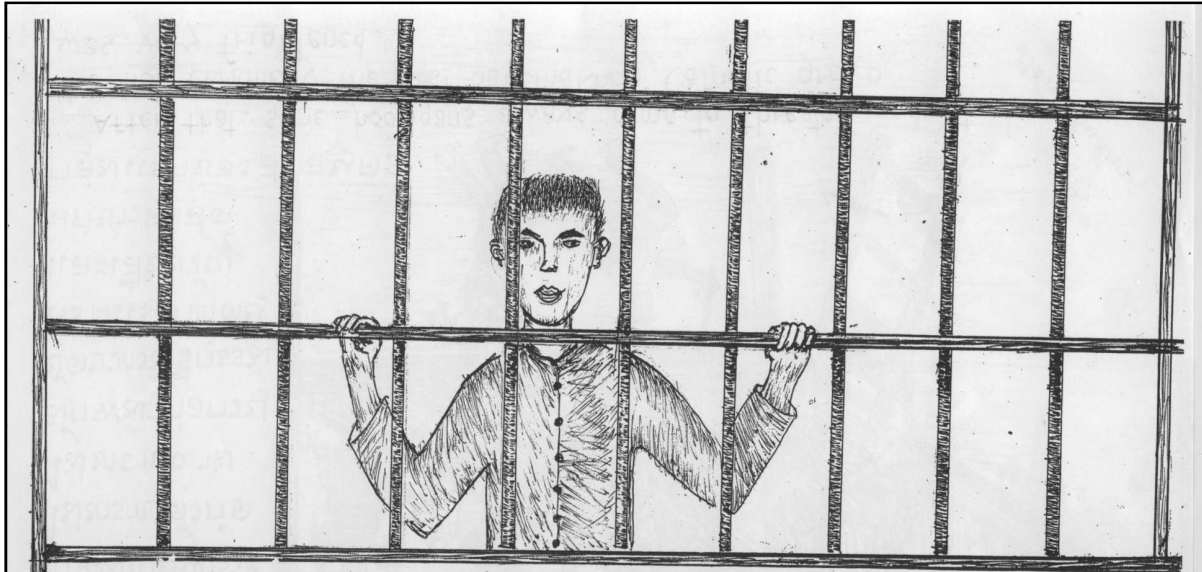

ท่านอุปฮาดกับน้องสาวท่านโง่งคำ มีบุตรด้วยกันหลายคน สองไข่มุก
 The vice governor and the governor's sister had many children.
 คือ นางไข่มุก (ศรีมา อุปวงค์) และชายเขี้ยว (ทนายเขี้ยว อุปวงค์)
 Two of them were Miss. Noona and her youngest brother, Mr. Khien.
 ซึ่งเป็นน้องชายคนสุดท้าย

ปี ค.ศ. 1884
 (พ.ศ. ๒4๒7)

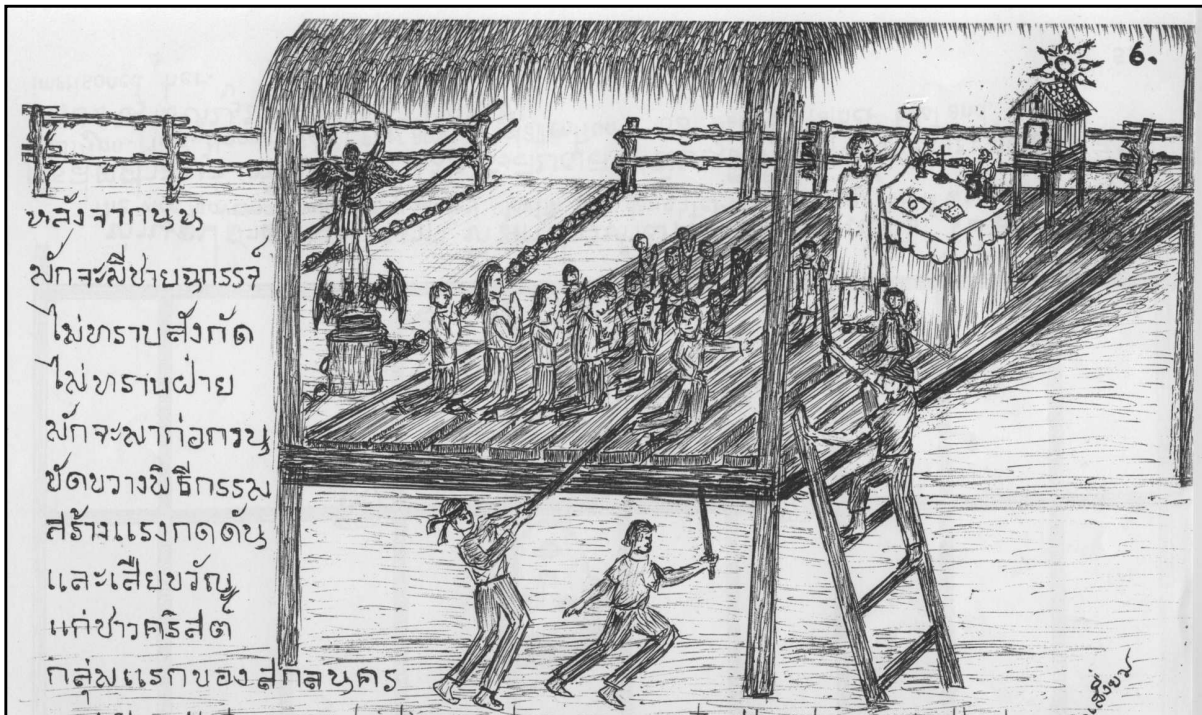
ไข่มุกสาว นางไข่มุก ชอบไปฟังพระมิสซันนารี อธิบายคริสต์ธรรม ซึ่งขณะนั้น
 Miss. Noona was interested in missionary's preaching even she was a buddhist. At that time, the
 มิสซันนารี วัฒนธรรมชาวคาทอลิก, คนยากจน, พวกทาส, พวกที่ถูกทอดทิ้ง, พวกที่เสีย
 missionary performed the first Catholic group in Sakolnakhon. They were consisted of the poor, the slaves,
 ๕ คน, มารวมกลุ่มกันเป็นคริสตชนกลุ่มแรก ที่จังหวัดสกลนคร
 the abandoned persons, and the immigrant vietnamese.

ท่านอุปฮาดโมโหมาก ที่ลูกสาวทำผิดจารีตประเพณี ไปสขใจใญ่
 The vice 'governor' was very angry with his daughter. He told her that it was against the
 คริสต์ศาสนา ตกเตอบุก็ไม่ว่าเลย. เขียขุทีก็ไม่ว่า. ท่านอุปฮาดจึง
 ตรึงขางขบขนา ลูกสาวขบขนา
 Miss. Noona didn't pay any attention. So her father beat and
 imprisoned her.

ผู้สร้าง: ด.ลือขบขนา

5.

หลังจากขบ
 ลักจะสขขัยขรรจ
 ขไมขทรานสังกัถ
 ขไมขทรานฝาย
 ลักจะลวกอกรข
 ขัดขวางขขักรธรม
 สธรงแรงกถดัข
 แลขเสี่ยขขัณ
 แกขขาวคริสต
 กกลุ่มแรกของลักลขขคร

After that, some hooligans always came to threaten and attack
 the holy ceremony. The first Sakonakhon Catholic group
 was very frightened.

ผู้สร้าง: ด.ลือขบขนา

6.

3 พ.ย. ค.ศ. 1884 (พ.ศ. 2427)
 มิสซังฆวาร์ ตัดสินใจอพยพหนี
 สั้งให้ทำ เรือ ขนเรือยง ต่อกับ
 ใช้ไม้ไผ่ต่อแพราบบยเรือ
 The missionary decided to evacuate
 ขายหนี อพยพ ข้าม
 catholic people from
 เขตของซากร
 Sakonakhon.
 มาอีกฝั่ง
 They made
 ซึ่งอยู่ตรงข้าม
 a big bamboo raft.
 กบสักสขคร
 The bamboo
 ภารอพยพ
 raft moved
 ขอคววม
 across
 กบครอง
 Nonghaya lake
 คุงาอครทวดา
 to Tharea. A trip was
 มีคาแอล
 Protected by
 Saint Michael.

ลมพัดแพมาเรื่อย ๆ มิสซังฆวาร์ เห็นพื้นที่ต่ำก็เลยขึ้น
 The wind blew a bamboo raft to one high land. The missionaries were satisfied with this
 พยพหนีแห่งหนึ่ง แวดูดีสูง ก็พาแพเข้าเทียบ เห็นหินสีเหลือง
 new land. They let the people to settle down.
 (หินแอ) เต็มไปหมด ก็ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า "ท่าแอ"
 A new land was full of yellow stones.
 ต่อมามีเปลี่ยนเป็น "ท่าแร่"
 So they named their new villedge "Tharea" (Yellow Stone Harbour)

Mr. kien went to visit his sister at her confinement. He gave her a message about the Catholic people's evacuation. Miss. Noona requested her brother to help her flee. She wanted to follow the Christian people. Mr. kien sympathized her sister. He stole a key from his father and set his sister free.

ทนายเขี้ยวแอบไปบอกพี่สาวว่า มีสี่ขี้ขวารีพาพวกคริสตชน
 ขี้ขวารีแอบขโมยคีย์ห้องของพ่อไปตั้งรถลากที่ฝั่งตรงกันข้ามกับสักหลาศ
 นางหนูขวารีบอกให้ทนายเขี้ยวพาหนีตามพวกคริสตชน ทนายเขี้ยวส่งสาวพี่สาว
 จึง ขโมยคีย์ไปเปิดห้องขัง พาพี่สาวหลบหนี

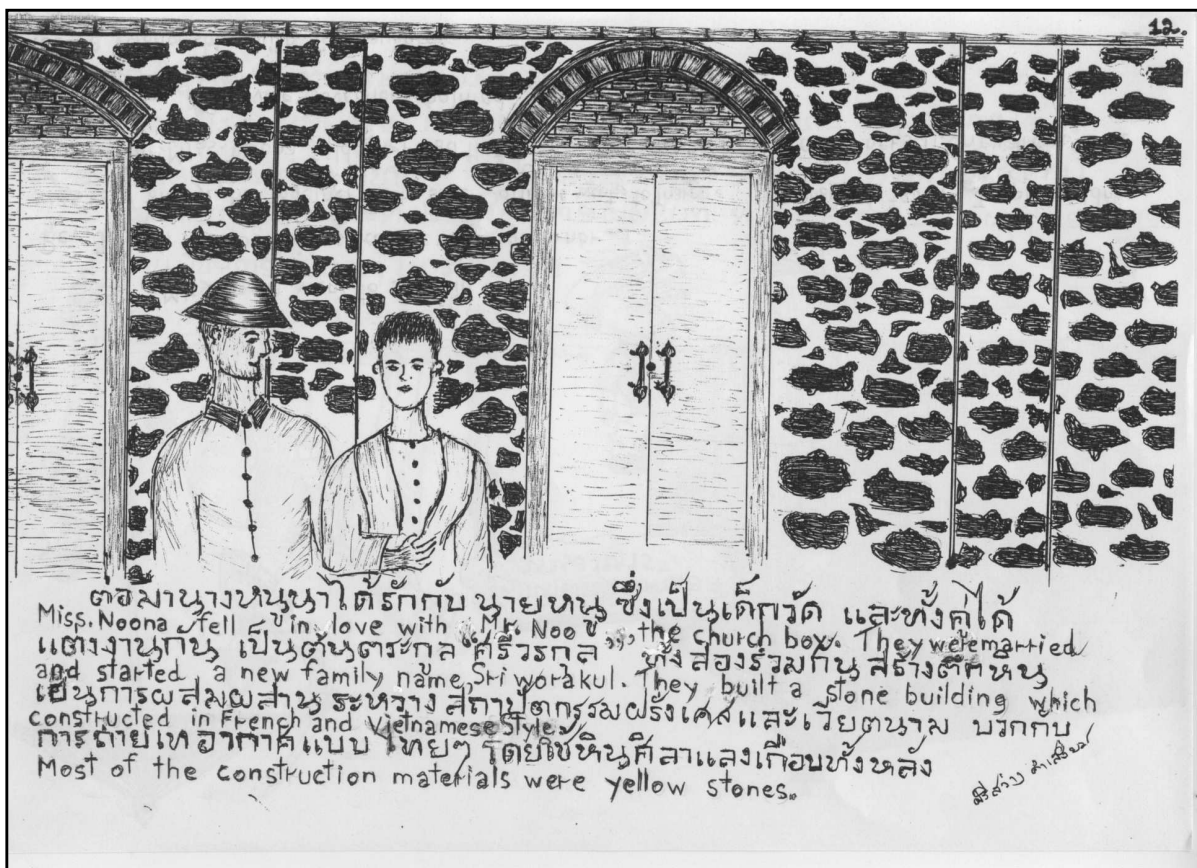
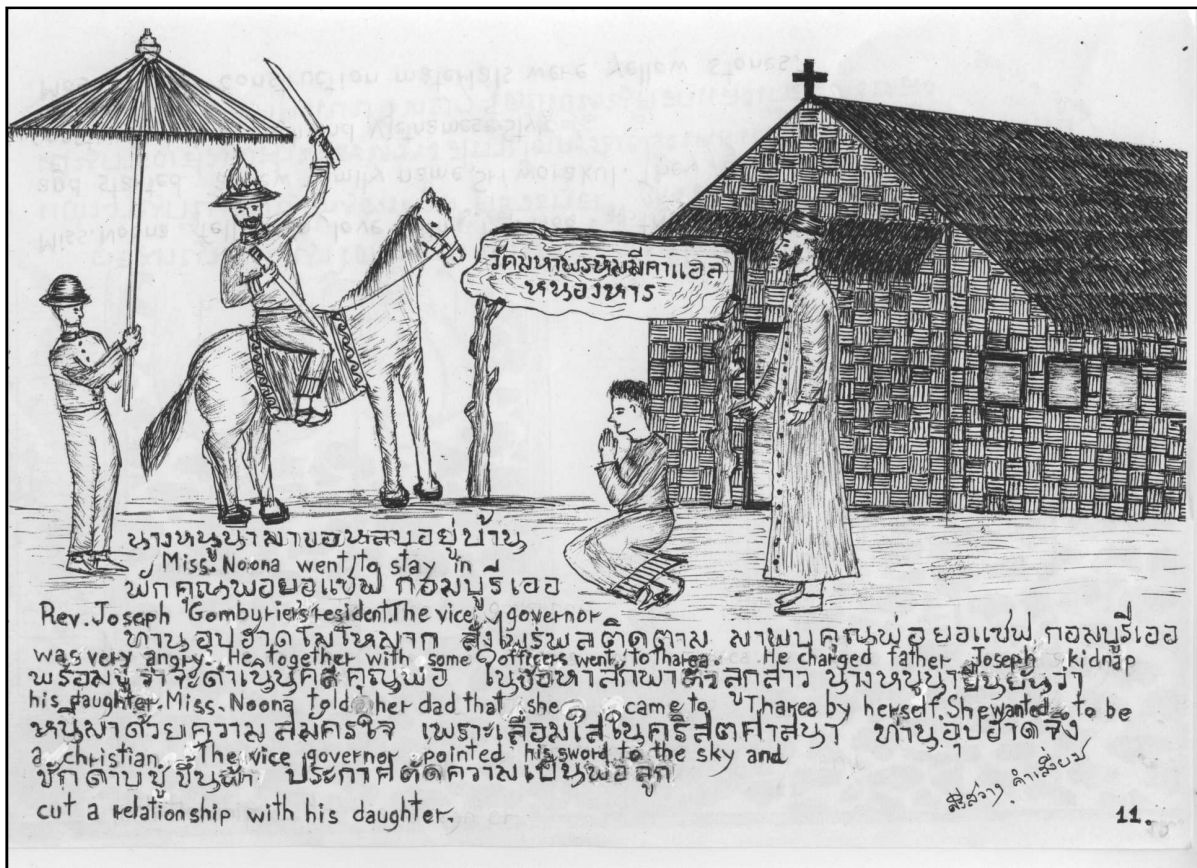
สี่ขี้ขวารี

Mr. kien took his sister on a horse back. They travelled around Nangham lake and stopped at Donphoe. He told his sister to go to Tharea on foot. For Tharea was not far from there. He was in hurry to go back.

ทนายเขี้ยวพาพี่สาวขี่ม้า อ้อมหนองหารมา
 สักหลาศ (สดขมวิโวไปจรบข) บอกให้พี่สาวเดินไปเฮง
 เพราเขาเร็ว อยู่ตรงหน้าเกส ๓ เฮง เขาองรับกสน
 เพราเกสท่าข อุบฮาด จูรู

สี่ขี้ขวารี

The first president of Vietnam with a stone building
 ประธานาธิบดีคนแรกของเวียดนามกับตึกหิน

“เหงี่ยม ไคคอด” หรือ “โฮจิมินห์” หลบหนี
 Ngien I-cood or Hochimin found asylum in Thailand.
 ภัยการเมืองมาจากเวียดนาม เขามาที่ท่าแสะ
 He was a vietnamese who came to be Mr. Noo's adopted son.
 เลื่อนชื่อเป็นบุตรบุญธรรมของนายหนู
 Hochimin was polite, diligent and active.
 โฮจิมินห์เป็นคนสุภาพ ขยันขันแข็ง
 He helped Mr. Noo construct a stone building
 เขาเคยช่วยนายหนูสร้างและถือเค็มตึกหิน
 He did many things in the stone building such as
 เขาทาทกอย่างคือ ตึกหิน เช่น ทำความสะอาด,
 cleaning, filling water, grinding rice. He was also
 ตกปลา, ตากข้าว ฯลฯ ว่างๆก็ ลงหาปลา
 a fisherman. One day, a one Vietnamese in the area,
 หนึ่งวันหนึ่งวันหนึ่งมีคนเวียดนามที่ท่าแสะ
 ชื่อ “บ๊อ” ถูกกลุ่มลี้ภัยฆ่า เขาไปฆ่าตาย
 named “Ba” was assassinated. Hochimin thought
 that Vietnamese government started hunting him.

ที่ดอนจาง โฮจิมินห์ รู้ว่าภัยมาถึงตัวแล้ว เขาคงถูก
 For he used to name himself “Ba” while working in France.
 ล่าโดยรัฐบาลเวียดนามแล้ว และคงมาติดใจ เพราะ บ๊อ (สาม) เป็นชื่อที่เขาเคยใช้
 Hochimin said goodbye to his adopted father.
 ขณะหลบหนีไปฝรั่งเศส โฮจิมินห์จึงกราบลาชายหนูพ่อบุญธรรมด้วยน้ำตา
 เขาหลบหนีจากไทยไปจีน ภายหลังเขาได้เป็นประธานาธิบดีของเวียดนาม
 He left Thailand for China and then he became the 1st president of Vietnam.

ผู้สร้าง ต. ส. ๒๗ 13.

The great love Mr. Noo - Mrs. Noona came to the end
 ปีดำความรัก นายหนู-นางหนูนา
 เจ้าของตึกหิน

Filamena Noona ฟิลเลนา หนูนา Sudima Upaphong (สุดีมา อูปพงษ์) Birth 1869 ม.ค. ๑๘๖๙ Death ๑๙๓๙ ม.ค. ๑๙๓๙	Paul Noo. เปา หนู Ong Hian Sriworakul (ฮอง ฮียน ศรีวรกุล) Birth 1879 ม.ค. ๑๘๗๙ Death 194๙ ม.ค. ๑๙๔๙
--	--

No conciliation with her dad.
 ไม่มีการคืนดีกันท่ามกลาง
 Only mom and the youngest
 อปฮาดสักบุตร บางครั้ง
 brother, sometimes came
 มีแต่แม่ และน้องชาย
 to visit her.
 หนูชายเขี่ยชว แอบมาเยี่ยม
 เป็นบางโอกาส

Mr. Noo and Mrs. Noona were dead.
 นายหนูและนางหนูนา ก็เสียชีวิตตามกันไป ร่างถูกฝังคู่กันที่สุสานท่าแสะ
 They were buried together at Tharea cemetery.
 สี่งตึกหินนอนเป็นมรดกแก่ลูกสาวคนสุดท้อง คือ นางจุมมาลี
 They had total nine children. They were
 ๑. นายหนูและนางหนูนา มีบุตรด้วยกัน ๙ คน คือ ๑. นายเขี่ยชว ๒. นายชุง
 ๓. นายฮาน ๔. นายฮอง ๕. นายฮอง ๖. นายฮอง ๗. นายฮอง ๘. นายฮอง ๙. นายฮอง
 ๑. นายฮาน ๒. นายชุง ๓. นายฮอง ๔. นายฮอง ๕. นายฮอง ๖. นายฮอง ๗. นายฮอง ๘. นายฮอง ๙. นายฮอง
 ๑. นายฮาน ๒. นายชุง ๓. นายฮอง ๔. นายฮอง ๕. นายฮอง ๖. นายฮอง ๗. นายฮอง ๘. นายฮอง ๙. นายฮอง

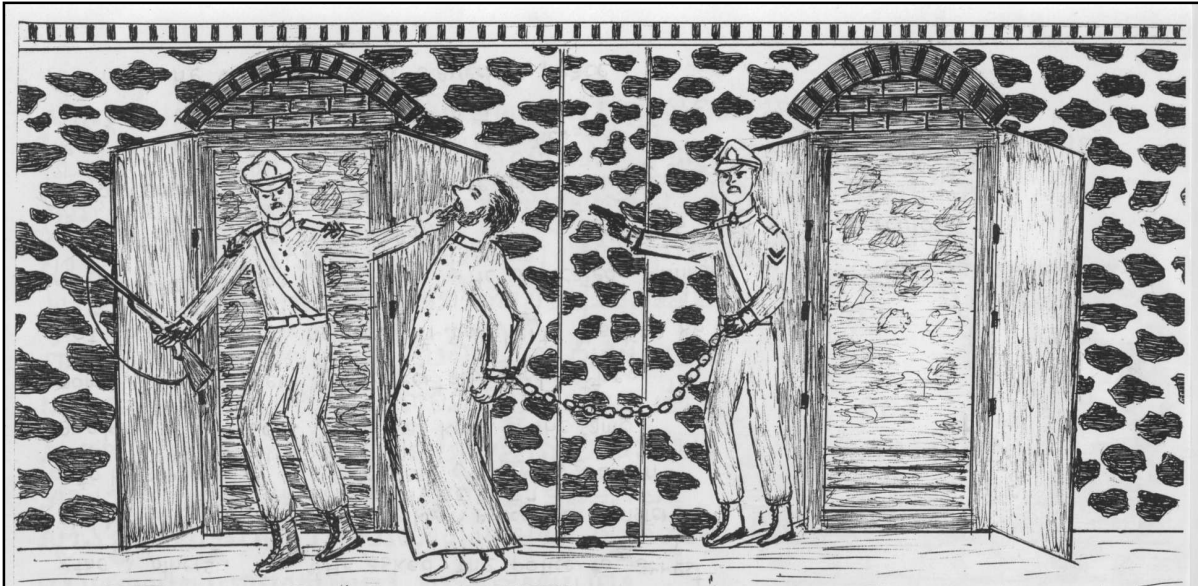
ผู้สร้าง ต. ส. ๒๗

กุหลาบฝังศพโบราณ
 The ancient Tomb
 คำขวัญ "รักลูกสุดหัวใจ"
 The symbol of children's extremely love

นางหนุมา ได้ส่งลูกชายสองคนไปเรียน
 Mrs. Noona had sent her two sons Mr. Srinual and
 เมอบวบไปเรียนที่โรงเรียนเซนต์ปีเตอร์ส
 Mr. Khamjuan to Penang Senior Seminary in Malaysia.
 และก่อนที่พวกเขาจะไปเรียน ได้บอกกับนางหนุมา
 They were going to be ordained, but at the
 หนึ่งวันก่อนที่พวกเขาจะไปเรียน นางหนุมา
 same time their mother was going to die. So
 นางหนุมา ได้บอกกับลูกชายทั้งสองคนว่า
 Mrs. Noona asked not to bury her before
 ถ้าลูกชายทั้งสองคนไปเรียนที่เซนต์ปีเตอร์ส
 the arrival of her sons. So when she died
 ให้เก็บศพเอาไว้ รจนลูกชาย
 her corpse was put in a temporary tomb
 ที่สองคนกลับมาทำพิธีทางศาสนาให้ แล้วจึงนำไปฝังที่สุสาน
 built behind a stone building. When Rev. Srinual and Rev. Khamjuan arrived
 สกษาลาซังจึงทำพิธีทางศาสนาให้ นางหนุมา
 of Thailand. They committed a religious ceremony for her.
 นางหนุมา ไปเก็บศพที่สุสาน และฝังศพนางหนุมา
 Then she took her to bury at Thaea cemetery.
 ประเพณีไทย ทำพิธีทางศาสนาให้ก่อนแล้วจึงนำไปฝังที่สุสานท่าเรือ

เมื่อโบสถ์ถูกปิด และห้ามมิให้กระทำการศาสนา บาทหลวงและสัตบุรุษ
 The church had been closed. Not allowed for any religious activity. A priest and some
 แคทอลิกบางคนมาทำพิธีทางศาสนาที่ตึกหิน นายหนุมาส่งทางนางหนุมา
 catholic people came to say mass in a stone building. Mrs. Noona's husband, Mr. Phaet, was
 หมายแพทย สืบของนางหนุมาในข้อหาใช้ตึกหินประกอบพิธีทางศาสนา
 arrested due to this secret performance.
 อารามโบสถ์ถูกปิด บุคคลชายคนหนึ่งต้องยึดบทบาทและหน้าที่ ศาสนา
 ถูกปล้นทำลาย บางส่วนที่เก็บรักษา ก็ถูกขโมยไปอย่างดี
 Some church properties were stolen or destroyed.

คุณพ่อ ยวง สโตคเกท แอนนาทาลี สปาที่ ตึกหิน ถูกตำรวจจับกุมตัว
 Father John Stockae came to say mass in a stone building. He was arrested
 by the police. One policeman took his beard and dragged him out of a stone building, then beat him
 savagely. Father John explained the police that he was German not French so
 they set him free.

ผู้สร้าง ค.เสนา 17.

“นายแพทย์ คำฟรี ยอดคนที่ถูกลืม”
 Mr. Phact - The forgotten good man.

กรณีฝ่าฝืนกฎหมายความลับของ วัดด้วยการจับถือ
 In case of breaking an emergency law about a religious confinement.
 คำสวดในสภามหาสังคราม นายแพทย์ ยึดข้อจับเอา
 Mr. Phact took a punishment just for him only, not for
 ความผิดแต่เพียงคนเดียว คนอื่นไม่เกี่ยว
 by the others. He asked the police to arrest
 ทั้งที่รวมกันทำ ไม่ว่าทางฝ่ายสงฆ์ หรือฝ่าย
 only him. He was put in Sakonkakhon prison then transferred
 สรรวาส เขาถูกส่งตัวเข้าเรือนจำสงคร,
 to Klongphai prison. At last he was put in
 เรือนจำคลองโพ สดท้ายเข้าเรือนจำบางขวาง
 Bangkwang prison. He was kept in the same
 เขายังคงเดี่ยวกับคนพวกรวมเกิด กตบารัง
 room was. Father Boonkeat a blessed man
 บวรภาค แขวงประเทศไชย ช่วยคุณพ่อจนเกิดสอง
 of Thailand. He helped Fr. Boonkeat baptize 86
 คำสวด ฤษฐภักดิ์กลับใจมาจับถือคำสวดคริสต
 Prisoners to be catholic. He dedicated himself
 ถึง 86 คน โดยเขารับศีลล้างบาป เขาเป็นพ่อทูลหัว
 To God like a missionary. He was sick of tuberculosis.
 ให้ลูกเขานะเขลา เขาตัดเชือกโซ่จาก ฤษฐภักดิ์
 The government decided to release him. He came back to a stone building.
 เขากลับมาอยู่ตึกหิน ขาดภรรยาไปเป็นเดือน เขาแยกห้องนอน
 He separated a bed room from his wife.
 ไม่ให้ลูกเสียติดเชื้ รัชฐภักดิ์เขาใกล้จะตาย
 At last he was dead and stayed in peace.

ผู้สร้าง คำเสนา

สิ้นบุญทนายเขี่ยน

The death of Mr. Khien

ทนายเขี่ยนถูกขอหาเพื่อกวามลับทางราชการ ให้หาข่าวทางท่าแร่ทราย เขาถูกย้ายไปเป็นปลัดอำเภอของ ภายหลังลาออกมาทำงานทนายความ เขาหลบมาที่ Sakonakhon district. Then he resigned and came back to work in Sakonakhon as a lawyer. Before his death, he wanted to be a christian. He was baptized by his nephew Rev. Srinuals. He also requested to take his corpse to a stone building. So his relative made a twin boat full of his corpse to a stone building. บรรเทาความทุกข์ทนายเขี่ยน

ผู้สร้าง คำสอน

18.

วสานตึกหิน

The end of a stone Building

เมื่อภายหลัง และ นางชุนๆ เจ้าของตึกหินเสียชีวิต ตึกหินถูกไฟไหม้จนหมดสิ้น ทางเจ้าเมืองได้ให้ตึกหินนี้แก่ Mrs. Jumalee the last child. Then a stone building was on fire. The stone building was burned down. So the owner abandoned it but it was sometimes rented by some people. Then it was destroyed by the termites. Later it became a fighting cock farm. Then it was completely abandoned. บรรเทาความทุกข์

ผู้สร้าง คำสอน

20.